

CATALUNYA SOCIAL

Òrgan d'ACCIÓ SOCIAL POPULAR

Any XIII. Núm. 659

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

21 abril 1934

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Redacció i Administració
Carrer del Pi, 12, primer

Telèfon 21160
BARCELONA

El problema del confessionalisme en els sindicats catòlics

Després de les constants definicions de doctrina que sobre aquesta qüestió han estat fetes per les autoritats competents, nosaltres no tenim res a definir-hi. Creiem sincerament que els sindicats catòlics han de manifestar netament el seu caràcter confessional i que, en el terreny dels principis, és aquesta una qüestió ja prou discutida i resolta definitivament.

Però hi ha el camp de la vida pràctica, i en aquest punt hom demana: ¿com a problema de tàctica, cal donar caràcter catòlic al sindicat des del primer moment o cal, més aviat, reservar aquest caràcter? És veritat que a la doctrina catòlica se li imputen molts errors i equivocacions que només són atribuïbles a moltes classes socials que, essent catòliques, no han actuat com a tals en el camp de la vida social. Han viscut dins un liberalisme econòmic net i pelat, per un cantó, i no han volgut prescindir mai del dictat de catòlics i de la vida de pietat, per l'altre. Han oblidat, involuntàriament o voluntària, segons els casos, que l'Església tenia una doctrina de justícia social al costat de la caritat o, millor, com a derivació d'aquesta, i han obrat en els negocis i en la vida del treball com a perfectes no catòlics.

Però, pels pecats d'aquests gens cal amagar a nosaltres la deu pura de la nostra doctrina, l'única equilibrada, l'única justa, l'única capaç i suficient per arribar a solucions de pau en els problemes socials? Al contrari, nosaltres creiem que, en lloc d'ocultar, hem de dir ben clarament que no tots els qui s'han acostat a l'Església han obrat com calia en la vida del treball; però que la doctrina amb això no hi té res a veure, ja que segueix essent perfecta i adequada al moment d'ara. És distingint, i no ocultant, com ens cal anar al poble. Si un problema del treball es resol en termes de justícia segons els dictats de la nostra doctrina, cal destacar-ho així i s'emportarà

l'opinió favorable dels homes honrats. I en el cas que el sectarisme hagués clos els ulls d'aquests fins al punt de fer-los menysprear la solució justa pel sol fet d'ésser catòlica, llavors en aquests no hi ha res a fer des del punt de vista del convenciment. Tampoc no estarien amb nosaltres quan veiessin que el sindicat està inspirat en la nostra doctrina social, encara que no l'exterioritzés!

Ja sabem que la nostra feina és lenta i pesada; potser obra d'algunes generacions en el camp obrer. Però també sabem que ni l'ocultació del caràcter confessional hauria d'alleugerir-la — a l'inrevés, hauria potser de fer-la antipàtica el dia en què es descobrís el caràcter veritable de la nostra sindicació — ni el caràcter merament professional del sindicat bastaria per a resoldre justament els greus problemes de l'hora present.

Fa molts anys que aquesta qüestió ha estat debatuda i resolta. Si doctrinalment, doncs, tenim ja solucions, pràcticament ens cal convèncer-nos del fet que de solució no n'hi ha més que una: la de formar obrers nodrits amb la doctrina social-catòlica i contribuir a l'endegament dels seus problemes amb les nostres solucions honestes, justes i mostrades cara a cara a la llum del món.

¿Quan ha ocultat el seu caràcter el sindicalisme catòlic belga, per exemple? ¿I quan la doctrina catòlica netament professada i exposada li ha privat de fer camí? No hem de portar el catolicisme com a mercaderia tarada. L'hem de portar davant el front i, sobretot, en els actes de cada dia. Precisament el fet de no portar-lo en els actes de cada dia per part de molts patrons haurà estat causa de la seva fallida en la vida del treball. ¿Com voldríem, doncs, ara cercar el remei pels mateixos procediments que han provocat i agreujat la malaltia?

La sentència de mort

PER JORDI ARNAU

Oh la senyora Marta! Com ella no n'hi ha gaires. No ha deixat el color negre en el vestir d'ençà que va morir el seu marit ja fa dos anys i d'una hora lluny es veu que s'ha abraçat amb la creu de la viu-dadat per mentres visqui. S'explica per dues raons: la primera que ja té complerts els cinquanta anys; la segona que se li ha girat prou feina amb els fills per a ocupar-li pel cap baix deu anys més de la seva vida. Sí; ella s'ha fet els seus projectes pel que toca als seus tres fills, ella els ha d'aplanar els camins de la vida fins a deixar-los encarrilats, i no de qualsevol manera, sinó que s'ha proposat fer de cadascun d'ells un cap de brot dins del seu ram. Aquest és el motiu principal i diríem únic de l'interès que té a no perdre les relacions del seu difunt marit. Per això visita la família del general Tortras i a l'estiu convida la generala i les seves filles a passar dos dies a la seva torre, per això fa cada dia més íntima l'amistat amb el magistrat Salsas i cerca per tots els mitjans familiaritzar les relacions entre els fills d'aquest i els seus, per això dues o tres vegades a l'any es deixà caure a Madrid a fi que no es refredin per falta de tracte unes influències que té allí amb alguns polítics de primera fila, per això es passa dues hores diàries en el seu escriptori remenant llistes i adreces i escrivint cartes i memoràndums i classificant respostes, per això, finalment, el primers dijous de cada mes dona el te a les seves coneixences i omple les tres sales de casa seva amb la més selecta societat barcelonina. Ja us dic jo que si la senyora Marta no surt amb la seva no serà per falta d'idea i de diligència. Sap a on va, coneix els camins i no li manquen habilitat ni energia.

Els fills que omplen tota la vida de la senyora Marta són tres: Paulí, Eugeni i Xavier. El primer ja té vint-i-dos anys i tira per militar. El segon, de dinou anys, està a mitja carrera d'advocat. El tercer, el més menut, el preferit de la mare, té tretze anys i està a mig batxillerat. Encara ningú no sap què serà d'ell. La mare ja deu tenir pensada alguna cosa; però calla. El germà de la mare, canonge de la Seu, prou ha format algun disseny; espera, però, l'ocasió oportuna.

A veure si tindrem conflicte. La senyora Marta, cosa natural!, no deu pensar quedar-se a casa soleta quan tingui els fills col·locats. I la cosa vindrà de la manera més natural. Paulí i Eugeni, quan tindran el camí desbrossat, tiraran per les seves, i Xavier, que de tots és el més dòcil i de caràcter més dolç, es trobarà bé a casa de la mare i la mare el retindrà al seu costat per fer-li agradosa la vellesa. Qui sap si ja li té buscada la parella. El cert és que la senyora Marta es mira i es remira el Xavier com a cosa pròpia i pel cap baix li dedica la meitat dels seus pensaments. Fantasies de mare!

I l'oncle canonge, per la seva banda, no s'adorm. Cerca sovint el Xavier per fer-li companyia en les seves passejades i li ensenya a ajudar la missa i a remenar el missal i entendre el llatí i sembla en el seu cor una llavor petita, petita com la llavor de pebre, de la qual, si troba bon terror i saó com sem-

bla que hi trobarà, en pot sortir un arbre gran i bonic com un pebrer... Fantasies de l'oncle!

***

Un dia a la setmana, el doctor Pompili, el canonge de la Seu, pren cafè a casa de la seva germana Marta i aprofita l'ocasió per donar bons consells a tots si els volen prendre. Un dia d'aquests els dos germans estan sols a la taula del menjador.

— Marta! tens uns fills que fan goig i prometen de debò. És una gràcia especial que Déu t'ha fet.

— I tal! I molt agraïda que li estic, a Déu Nostre Senyor.

— Paulí arribarà a general. Té estudis lluits, té caràcter...

— Vaja si hi arribarà. Ja me l'hi veig. És l'estampa del seu avi i com ell farà camí. Quan hagi acabat els estudis de l'Acadèmia anirà a Madrid recomanat a dos o tres ministres. Ell valdrà prou per anar endavant tot sol; però uns bons costats no li faran cap nosa. He escrit dues o tres cartes i en tinc respostes satisfactòries. Si no m'erro anirà de pressa. Ell treballa molt i jo no m'adormo pas.

— I d'Eugeni, què en farem?

— En farem un magistrat com el seu pare, Déu l'hagi perdonat. És cosa que ja li tinc ficada al cap i ja saps que a casa nostra quan ens proposem una cosa en sortim. Estic disposada a remoure cel i terra i la sort, saps, l'aconsegueixen els que l'empaiten i l'acorralen.

— M'agrada veure't tan valenta i decidida. Ara deixa'm parlar del petit, del Xavier, pel meu compte. Jo tinc amb ell llargues converses. És un noi angelical que no coneix encara la mala bava dels enemics de l'ànima. Creu-me que és una animeta escollida per Déu Nostre Senyor. Seria un bon capellà per poc que tu hi ajudessis i em deixessis fer.

Els ulls del doctor Pompili es van clavar a la fessomia de la seva germana Marta, i van poder reparar les seves ràpides trasmudacions. De primer antuvi va quedar com astorada, amb uns ulls rodons que miraven i no veïen. Això només va durar uns segons. Tot seguit va alçar el cap desdenyosa, va mig abaixar les parpelles i va esculpir a la seva boca ben closa per la pressió dels llavis una mitja rialla de menyspreu. Finalment va prendre un posat altiu com de mare ferida i va esclatar en aquestes poques paraules que tancaven de cop:

— Això mai, abans mort.

El doctor Pompili va abaixar el cap, trist i humiliat i amb veu ven fluixa va respondre:

— Vulgui Déu que no hagi signat la seva sentència.

Va seguir un minut de silenci, restant cada un d'ells amb el posat adient a les seves darreres paraules. El doctor Pompili es va alçar i prenent un to tan amable com pogué féu:

— Tinc tard; ja en tornarem a parlar un altre dia amb més calma.

I Marta amb els ulls llunts i les celles arrugades va tornar per resposta:

— Ni parlar-ne.

* * *

El doctor Pompili va estar dues setmanes sense visitar la seva germana. Ni tampoc Marta no es va deixar veure a casa del seu germà. El dia de la setmana que feia tres després de la conversa a què havem assistit, una minyona de Marta trucava la porta del pis del doctor Pompili i li feia a saber de part de la germana que Xavier estava molt malaltet i li pregava que l'anés a veure. El doctor Pompili no hi va córrer, hi va volar, i la seva arribada fou ben oportuna i aprofitada, perquè Marta no sabia el que es feia ni atinava en res, i Xavier es moria... d'un tifus. La darrera consulta de metges havia pronosticat malament. El Viàtic entrava a la cambra del malaltet. Xavier, més que resignat, content, volia morir-se perquè veia que Nostre Senyor també ho volia. Li semblava que veia la seva mare Maria Santíssima, Sant Josep i el seu patró Sant Francesc Xavier que l'esperaven amb els braços oberts. No hi valgueren medicines ni oracions. Xavier és mort i la seva cara suara fina i esblaimada es torna rosadeta com la d'un angelet. Marta, la mare desconsolada, agenollada a la dreta li besa la maneta freda i murmura:

— Sí; jo mateixa li vaig dictar la sentència de mort.

Els germans que senten tan estranyes paraules pensen que la mare desvarieja i ploren i resen. El doctor Pompili, agenollat a l'esquerra del llit, mou els llavis i ningú no sent com diu:

— Mort o viu Déu el volia.

* * *

Ja us dic jo que la senyora Marta portarà un clau al cor i els ulls vermells de tant plorar per mentres visqui. El seu Xavier és mort! I ella té sobre la seva consciència la responsabilitat d'haver-li fet la sentència: "Abans mort que capellà!" havia dit ella i Déu l'havia escoltada i havia executat la sentèn-

cia. Mort o viu Déu el volia per a Ell; viu no li havia volgut donar la mare, Ell se l'havia pres mort.

De bona gana hauria deixat les relacions, les visites, les cartes, tot allò que era la raó de ser del seu viure; però els fills ¿quina culpa hi tenien en tot allò? Així fou que seguí el seu sistema de viure d'una manera com si diguéssim rutinària, sense aquell delit i entusiasme d'abans. I els fills Paulí i Eugeni anaven endavant i prosperant.

Qui més hi guanyà amb tot això fou el noi Miquel, el fill de la seva cosina. I pensar que tantes vegades s'havia valgut de mil habilitats per destorbar l'amistat de Miquel amb Xavier perquè la seva cosina era pobreta i encara que l'ajudava com mana la caritat cristiana no volia amb ella altres relacions que les de dama protectora a una pobra protegida. Ara ja no; ara trobava consol en les seves visites i si el noi li volia tirar per capellà, com semblava, ella l'ajudaria en memòria del seu fill Xavier.

* * *

Han passat deu anys. Paulí va pujant les escales de la milícia. Tothom diu que arribarà molt enllà. Eugeni ja porta toga i fa el seu primer aprenentatge en una ciutat andalusa. Deixeu-lo fer que no ha de menester caminadors. La senyora Marta, que ja ha acabat en el món la seva feina, es desfà de tot i demana humilment i cristianament l'hàbit de les Saleses.

Un dia s'hi fa en aquella església gran festa: és la missa nova de mossèn Miquel. La mare i el germà gran del nou sacerdot són padrins. Les religioses i amb elles Marta participen de la festa del cor estant. Predica el doctor Pompili i està dient aquestes paraules: "Venturosa la mare que et va portar i els pits que t'alimentaren; però més venturós tu qui has escoltat la crida de Déu!"

Els ulls de Marta ragen com dues fonts llàgrimes de dolor i penediment.

**BITLLETS DE FERROCARRIL
AUTOCARS / VIATGES A FORFAIT**

**EXCURSIONS COL·LECTIVES
BITLLETS MARÍTIMS I D'AVIONS**

**INFORMACIONS
I PRESSUPOSTOS
GRATUITS**

**VIATGES
&
TURISME
ESPLAI**

**FONTANELLA, 12, 1.ª
Telèfon núm. 11565
BARCELONA**

BIOSER FORTIFICA

El corporativisme

PER GASTON GERARD

VI I ÚLTIM

Hi ha molts esperits als quals el corporativisme es representa com quelcom que sona a dictadura, a tirania de l'Estat, a oposició a la democràcia. I cal esvair semblants equívocs.

No ens estranya, per altra part, aquesta mistificació de conceptes, tenint en compte que fa uns quants anys que quan parlem de democràcia sentim només parlar de sufragi universal, atòmic i individualista, i quan sentim parlar de corporativisme, veiem sovint aquesta idea ajuntada als sistemes de govern italià, alemany, etc.

Però ens cal ésser amics de la claredat de les idees i de les posicions socials. I avui anem a cercar dita claredat que, per altra banda, ja deriva prou lògicament de ço que havem exposat en els articles anteriors.

***

El corporativisme és enemic de la democràcia? Abans, que tot cal que ens posem d'acord sobre ço que sigui democràcia.

De democràcia n'hi ha dues classes: la democràcia inorgànica, individualista, que refusa tota estructura social i que afirma que la representació només pot trobar la seva fórmula en allò d'"un home, un vot"; i la democràcia que, precisament per tal que es produeixi la veritable representació político-social, no vol solament la representació de l'home individual, sinó la representació de l'home veritable, tal i com es troba en la societat, segons la fórmula de Brunetière quan deia que "l'home social és l'únic home que existeix", ja que fins ara no s'ha conegut cap home deslligat dels altres en interessos, en cultura, en economia, etc.

Democràcia, substancialment, no és més que el govern del poble pel poble mateix. Però si damunt d'aquest concepte haguéssim de cercar altres additaments, ens caldria confessar que és majorment democràtica la doctrina que cerca la representació de l'home veritable, lligat socialment amb els altres; que no aquella que cerca isolar l'home i després voler que sigui representat com el fruit d'aquell isolament.

Toniolo, el gran tractadista italià catòlic, deia: "democràcia és l'organització civil per la qual totes les forces socials, jurídiques i econòmiques, en la plenitud del seu desenvolupament jeràrquic, cooperen proporcionalment al bé comú".

¿Qui pot dir, doncs, que la democràcia sigui enemiga de la reconstitució corporativa de la societat? En el concepte de la democràcia atòmica, individualista, disgregadora de les veritables realitats socials, potser sí que trobaríem incompatibilitat amb el corporativisme. Però en el sentit de democràcia orgànica, veritablement agrupadora de l'home en els cercles naturals (com la família) o professionals (com el taller, la fàbrica, la corporació de treball) no n'hi trobaríem cap, d'incompatibilitat ni contradicció amb el corporativisme; al contrari, els trobaríem complementaris l'un de l'altre.

***

Ara bé ¿per què el corporativisme ha renascut preferentment en els països que avui tenen règim dictatorial? Haurem de convenir, abans que tot, que cap culpa no té el corporativisme del fet que els Es-

tats dictatorials s'hagin enamorat de la seva ideologia abans que els Estats anomenats democràtics. Però, deixant de banda això, ens caldria afirmar que precisament l'estatisme és enemic del corporativisme, car el dia en què les corporacions professionals es trobessin organitzades, ¿on aniria a parar l'absolut predomini de l'Estat? El dia en què les corporacions professionals, culturals, econòmiques, etc., es trobessin posseïdes de les seves funcions pròpies ¿com podria l'Estat, sense un acte de força, penetrar en ço que ha d'ésser de competència exclusiva d'elles? ¿No constituirien les corporacions precisament un mur infranquejable davant les invasions i extralimitacions de l'Estat?

El corporativisme és avui una doctrina admesa arreu d'Europa. I si els Estats dictatorials l'han fet seva des del començament, ha estat degut a comptar amb més grans mitjans d'acció en mà d'un sol ressort de govern, circumstància que ha permès poder portar a cap amb major senzillesa ço que un Estat constitucional ha de portar a cap amb gran esforç, amb la complicació de ressorts que és la seva característica. Això deixant de banda el fet que hi ha Estats, com l'italià, per exemple, en els quals caldria veure ço que de veritablement real i ço que d'aparent hi ha en les seves construccions corporatives, ja que amb seguretat hi predomina el segon damunt del primer.

No ens deixem, per tant, emportar per mirallets i per visions falses de les coses i dels fets socials. El corporativisme no és cap cosa nova en el món. És, al contrari, una doctrina tan vella com la mateixa humanitat, ja que no cerca altra cosa que reconstituir la societat a base dels seus elements veritables, i no pas a base de doctrines falses. El corporativisme és la regla general en el món i en la civilització dels pobles; i l'excepció deriva precisament dels falsos dogmes de la Revolució francesa, que ha volgut imposar en el món una visió de l'home isolat, que en la realitat no existeix.

Tampoc no es tracta d'un sistema de construcció social que tingui res a veure amb els sistemes polítics d'una manera immediata. Corporativisme existí en les Monarquies de l'Edat Mitjana i corporativisme existí en les Repúbliques italianes (potser més fort en aquestes que en aquelles). I en la nostra Catalunya, el corporativisme fou un fet durant tota l'Edat Mitjana, mentre que el seu règim polític ningú no dirà que fos un règim estatista ni abassegador de les iniciatives individuals ni de classe durant tot aquell període.

No ha d'espantar-nos, doncs, el fet de la coincidència del desenvolupament corporativista amb els sistemes estatals d'avui i dictatorials. El podem també desenrotllar de fet en els sistemes avui coneguts per sistemes democràtics, ja que, en últim terme, no pot dur a la democràcia sinó un reforç.

La llibertat de l'home en la vida social i política serà sempre una falsedat i un miratge mentre no trobi, precisament davant de l'Estat i per a defensar la pròpia llibertat, l'ajut de la professió organitzada, de la cultura organitzada, de l'economia professionalment organitzada, etc. ¿No és, doncs, vist així, el corporativisme el primer enemic de l'estatisme i el sistema complementari de la democràcia?

Segueix l'actuació pertorbadora dels extremistes

PER J. CIVERA I SORMANI

Hom creia que el conflicte del ram de l'aigua hauria tingut derivacions insospitades, però afortunadament no ha estat així. La F. A. I. no ha pogut evitar que els obrers es reintegrin al treball. Aquest organisme, en poc temps ha rebut tantes sotragades que, és molt difícil, que torni a recuperar la força que tenia abans. ¿Què volien els militants de la F. A. I. del ram de l'aigua? Absolutament res. ¿Per què, doncs, han intentat paralitzar el treball? Per una raó molt senzilla: per a demostrar que les organitzacions obreres no poden prescindir d'ells en redactar unes bases de treball. Aquesta vegada, però, cal reconèixer que han fracassat. Els obrers que formaven el Front Únic van pactar amb la classe patronal un nou contracte de treball, que és el que està en vigor actualment. No han tingut, doncs, necessitat de la col·laboració de la F. A. I. per obtenir el reconeixement de diverses millores, entre elles, l'acceptació del jornal mínim de 68 pessetes.

La qüestió social a la nostra terra està molt enverinada. Mentre no hi hagi una mica més de comprensió i de generositat és impossible aconseguir la pacificació dels esperits. Existeix una gran tivantor entre els patrons i els obrers, perquè ni els uns ni els altres no fan cap mica d'esforç per a solucionar els conflictes que van sorgint en el camp del treball, dins d'un ambient de pau i concòrdia. Certament que cal cristianitzar el poble, però també caldria cristianitzar moltíssims patrons que tenen encara un concepte pagà de l'obrer i del treball.

En aquests moments que les passions desbridades mouen els homes, no volem llançar, com vulgarment es diu, llenya al foc. Podríem comentar alguns fets que posarien de manifest la incomprensió de determinats patrons.

Sembla que el Tribunal d'urgència ha reaccionat i es disposa a aplicar tot el rigor de la llei als atracadors i terroristes. Els quatre individus que van col·locar una bomba a un forn del carrer de Diputació, han estat condemnats a 13 anys de presó pel delictes d'explosius i a 2 anys pel de tinença il·lícita d'armes de foc.

Si la policia no actués enèrgicament, dintre de poc temps seria impossible viure a Barcelona.

Els joves obrers que vénen a la nostra ciutat, són exposats a seriosos perills. Els caps de les bandes d'atracadors, cerquen els joves que es troben allunyats de la família i que no tenen feina, per a conduir-los cap al camí de la delinqüència. El jove que ha delinquit una vegada, no pot abandonar la banda de la qual formava part, perquè s'exposaria a una delació. Ha de seguir delinquent per evitar les represàlies del cap de la banda.

Els atracadors, no es reparteixen, com creu la gent, el producte de les quantitats obtingudes amb els atracaments, sinó que tenen assenyalat un sou. Generalment el cap de la banda, es limita a dirigir l'atractament, però no acostuma a intervenir-hi d'una manera directa.

Els joves que formen part de les bandes d'atracadors, quan han comès dos o tres actes delictius, deixen de sentir la veu acusadora de la consciència. Amb la mateixa facilitat maten un home que en maten dos. La vida d'un home no val més de 50 pessetes.

Sovint es dona el cas que els joves atracadors que moren a conseqüència d'una col·lisió amb la policia, pertanyen a famílies molt honorables. Els pares creuen que viuen honradament com la majoria dels obrers, i com que es troben allunyats de Barcelona, no saben que observen una vida desordenada.

Els delinqüents, no es donen compte de l'esforç que han de fer per a poder viure. Tan fàcil que és sotmetre's, amb el cor alegre, a la llei del treball i viure com Déu mana. Encara que fos per egoisme, hauríem de viure bé, perquè els homes que obren malament no viuen tranquils. Digueu-me, qui viu més tranquil: l'home que amb el seu propi esforç aconsegueix satisfer les necessitats de la vida, o bé aquell que per a satisfer-les, amb una pistola a la mà, s'apodera dels diners dels altres? Aquests pobres atracadors mai no coneixeran l'alegria del viure honest.

Es impossible esguardar serenament el que passa dins el clos d'una gran ciutat. Si meditessim profundament la vida de certs homes, sentiríem desigs d'abandonar la societat.

Ens conhorta pensar que el que passa ací, passa a tot arreu. A Saragossa ha esclatat una vaga general, molt més greu que les que hem vist plantejades a Barcelona.

Si interroguéssim un a un els obrers d'aquella ciutat germana, la gran majoria ens diria que volen reintegrar-se al treball i que no saben per quin motiu segueix plantejada la vaga. Els extremistes de Saragossa, han aconsellat als vaguistes que assaltin els establiments per apoderar-se dels queviures. Diem que ho han aconsellat, perquè s'han repartit profusament uns fulls clandestins que han estat redactats per aquells elements.

Alguns establiments han estat ja assaltats, i els vaguistes més audaços s'han apoderat de la llet que anava destinada a la població. Ara digueu si amb aquests procediments, és possible solucionar cap conflicte. Els extremistes no es donen compte que estan abusant dels drets que els concedeix la nostra legislació social, i que ells seran els responsables de les lleis restrictives que es vagin aprovant al Parlament espanyol.

És possible que a València esclati també la vaga general. Aquella ciutat progressava molt, i segurament els elements revolucionaris volen aturar la seva creixença. Diem això, perquè les vagues generals van sempre contra la collectivitat. Una vaga parcial pot lesionar els interessos d'un patró, però la general va contra els interessos de tota la societat.

És una delícia viure en aquest país. Es soluciona un conflicte i demà n'esclata un altre.

I així anem passant la vida.

Els cercles d'Estudis

Per a la formació dels apòstols dirigents de l'Acció Social Catòlica el Sant Pare Pius XI assenyala una disposició triple: la fundació d'Associacions catòliques, la pràctica dels Exercicis Espirituals i l'organització dels Cercles d'estudis.

Ni la sola Associació dels catòlics, ni la sola pràctica dels Exercicis Espirituals, amb tot i la seva eficàcia, no són elements totalitaris per a la formació definitiva dels apòstols seculars; per a més determinar-los a l'acció, per a més concretar les seves directives, cal que els dirigents s'habituin a les tasques, adés difícils, adés planeres, que deriven d'un Cercle d'estudis.

La formació a base de Cercles d'estudis no és la formació que pot derivar d'un sistema educatiu a base de Cursets o de Cercles de conferències. En els Cursets, com en les escoles, hom va a rebre una formació que serà passivament posada a la nostra intel·ligència per un professor expert; en un Cercle de conferències també l'actitud de l'auditor és totalment passiva; en un Cercle d'estudis, però, l'actitud dels seus membres és absolutament activa, de formació en l'acció, per l'acció i per a l'acció, en tanta de manera que un element passiu en un Cercle seria un element totalment nociu i corrosiu de tota la massa.

És un Cercle d'estudis un sistema pedagògic d'autoeducació on hom s'educa i es forma educant i formant els altres. Aquell adagi pedagògic que diu que "aquell que ensenya aprèn dues vegades" és l'adagi dels Cercles d'estudis. Aprendre educant, actuant i provocant que d'aquesta influència mútua dels assistents a un Cercle es formi una ànima col·lectiva que occideixi tot individualisme corrosiu de l'acció, és la finalitat d'aquest sistema educatiu a base de cercles.

El Cercle d'estudis és una educació en semicercle o en cercle tancat, on tots amicalment i per un igual col·laboren a una tasca determinada. És una reunió a taula rodona on no hi ha ni mestres ni deixebles pròpiament tals; una conversa amical en ordre a fer desenvolupar un pensament i concretar un ideari.

Exemple d'un Cercle d'estudis és la consulta d'uns metges que es reuneixen per a dictaminar sobre una

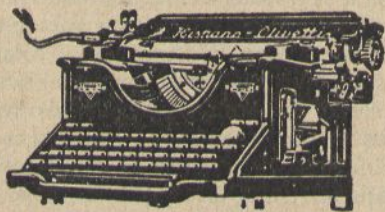
malaltia determinada. Un Cercle és aquesta reunió feta periòdica per a desenvolupar un pensament, una idea en l'ordre especulatiu i pràctic.

Un Cercle pot ésser de tècnics o d'elements en formació. Els Cercles de tècnics no necessiten altra intervenció que la dels que s'acoblen per a la mateixa labor. Un cercle de formació demana un dirigent del Cercle, no per a exercir el càrrec de professor, ni per a dictaminar, ni tan sols concretar, sinó per a més o menys encarrilar la conversa sempre que aquesta vagi per viaranyes que no siguin els que s'han proposat en la constitució del Cercle.

Els Cercles d'estudis d'Acció Social Popular els anomenem "Cercles d'estudis d'educació Social" perquè els seus entusiastes tinguin present que, àdhuc admetent els Cercles de tècnics i d'especialitzats en la qüestió social, el que ens preocupa, en donar les nostres enquestes, qüestionaris i relacions del moviment social, més que aquests Cercles de tècnics, són els Cercles de formació i educació, de preparació i entrenament de dirigents seculars, els quals Cercles mai o quasi mai no podran estar mancats d'un director o consiliari expert que els controlï i intervingui.

El vitalisme que per raó de la seva estructura i funcionament desvetlla un Cercle d'estudis, per un igual pot servir per al bé, que per al mal; l'exemplaritat dels uns damunt dels altres; la comunicació d'idees, d'iniciatives i d'activitats, l'ànima col·lectiva que és el principi i el fonament de l'acció, aquesta en derivarà sempre; però, aquesta ànima serà bona o dolenta, prepararà una acció ennoblidora o corrosiva, de conformitat a l'esperit que l'informi, esperit i fisonomia que li donarà indistintament el director del Cercle, o simplement un dels seus membres, el més expert i el més hàbil.

Per tal que puguin muntar-se en totes les Parròquies de Catalunya, en tots els Centres Catòlics i nuclis de militants d'Acció Social Popular els corresponents Cercles d'estudis, i per tal que aquests siguin una meravella de perfecció i de tecnicisme, és per això que no descuidarem de donar una documentació necessària, precisa i abundant.

Hispano Olivetti M. 40

La màquina de qualitat SUPREMA a un preu RAONABLE
FABRICADA A BARCELONA
Guanyadora del Campionat de Mecanografia de Barcelona

Via Laietana, 37 - Tel. 14734 - BARCELONA

Cerebrino Mandri

És cosa de casa i que ha traspassat les fronteres d'Espanya. El CEREBRINO MANDRI contra el dolor és de tot el conegut, bo i millor.

No perjudica mai.
Preparat per FRANCESC MANDRI metge i químic farmacèutic.

Provença, 203 - Barcelona

La previsió social en les bases de treball

Un estudi estadístic dels motius que, aparents o reals, han donat lloc als conflictes de treball des que aquests es produeixen a base sociatària, constituiria un índex interessant de l'evolució de la ideologia obrera a casa nostra.

Veuríem com, durant molts anys, l'únic determinant de les vagues ha estat l'augment de salaris i la reducció de les hores de jornada (fins arribar a l'ideal de les vuit hores, que són menys ara amb motiu de l'atur forçós). Més tard, gran nombre de conflictes esclaten amb l'únic objectiu del reconeixement del sindicat com únic element representatiu de la classe obrera, cercant-ne el monopoli en cada professió. I únicament ara, a última hora, quan ja els altres motius semblen o aconseguits o esgotats, apareix en les peticions d'aprovació de *bases de treball* la preocupació pels problemes de la previsió social, element nou i ben encoratjador per a tothom.

En la formulació d'aquestes bases de treball avui les coses han canviat bon xic. Hi ha, en primer lloc, l'obsessió per les bases totalitàries, veritables petits codis de règim general de treball, dins cada branca de la producció; i, en segon lloc, la insistència a donar preferència a les institucions de la previsió. Ara que la conselleria de Treball de la Generalitat de Catalunya té cura d'inserir en el periòdic oficial totes les normes collectives de treball aprovades, no resultaria difícil l'estudi de les qüestions de previsió entre el seu contingut. I difícilment trobaríem pactes collectius de treball en què no es millorés l'assistència, per damunt els preceptes legals, en els casos d'accident; en què no s'establissin regles per a la percepció del salari durant les malalties, amb una reducció negativament progressiva segons la durada; i en què no es tractessin de superar els avantatges de l'assegurança de maternitat establerta amb caràcter forçós per l'Estat, o els de la vellesa coneguda per Retir obrer, etc. I això deixant encara de banda els casos en què es persegueix l'establiment d'una teoria completa d'assegurances socials, com ha passat amb les bases aprovades que posaren fi al conflicte d'empleats i obrers de les companyies d'electricitat, o en què s'arriba a la implantació d'una Caixa especial per a les dites assegurances, com tenen els treballadors del Port de Barcelona, per exemple.

No ens sabríem estar de remarcar i lloar una actitud semblant. Fins que la previsió ha entrat en el món del treball l'obrer restava sense garantia en els casos de vellesa, d'invalidesa, de malaltia, de maternitat, etc. I encara que l'Estat s'hagués preocupat de la previsió en termes ben remarcables, les seves solucions haurien de quedar incompletes si el món de la producció no els oferís l'adhesió cordial i la col·laboració absolutament necessària per a una tasca de tanta envergadura. ¿Quin goig no produeix, doncs, veure com el món obrer es preocupa de completar l'acció de l'Estat, estimant la previsió! ¿Hi ha problema de part de — institucions — que no tenen justícia social que amb les institucions de previsió

es contribueix a resoldre — entre el sentit de la previsió encarnat en la consciència dels obrers i el sentit revolucionari?

La inclusió de les assegurances socials en les bases de treball constitueix, doncs, un fet exultador. Però en això, com en tot, ens cal procedir amb la preparació adequada i amb la tècnica necessària, que entenem que hauria de concretar-se en aquests dos punts: primer, coordinant aquesta tasca lliure de previsió amb la que forçosament imposen les assegurances establertes per l'Estat; i segon, evitant l'empirisme en els càlculs necessaris per a tota assegurança, empirisme que porta la fallida de les obres de previsió i, amb elles, el descens que lògicament ha de seguir a la seva caiguda.

Respecte al primer punt, ens cal no oblidar que l'Estat té organitzada l'assegurança de vellesa (Retir Obrer), la de maternitat, la d'accidents en els casos d'incapacitat permanent de l'accidentat, i que està estructurant la de malaltia (a part el subsidi a les institucions que lluiten contra l'atur forçós). Algunes d'aquestes assegurances resulten ben completes, i les altres ho seran el dia que s'hagin de fer efectius els principals dels seus beneficis (com l'esmentada del Retir Obrer). Seria, doncs, una errada prescindir d'aquestes a les institucions de previsió voluntària de les bases de treball, com ha passat sovint. Valdria tant com produir un doble esforç innecessari per arribar a un resultat únic.

I cal també evitar l'empirisme en els càlculs per a les dites assegurances, sobretot a Catalunya, on hem patit tantes crisis d'entitats d'assegurances mutuals per la manca d'aquell requisit. Avui la tècnica actuarial és quelcom perfecte; i els que signen pactes collectius de treball poden recórrer a institucions de previsió, on trobaran els elements d'assessorament necessaris per evitar l'empirisme i les caigudes consegüents en el dia de demà. Ara mateix, per dissort, hi ha, en un ram professional de la nostra ciutat, una Caixa de Previsió, instituïda en temps de la Dictadura, en evident perill de mort després d'haver invertit capitals d'importància per a crear-la en el seu dia. Es va prescindir de la ciència actuarial en el moment que calia emprar-la! Avui ja a casa nostra comptem amb tècnics admirablement preparats perquè les institucions de previsió no hagin de bastir-se a l'aire, a base d'empirismes i de rutines; i encara que la tècnica exigeixi sacrificis més grans, cal fer-los per no caure, el dia de demà, en fallides, que ho són econòmiques i espirituals a la vegada.

Per damunt de tot, però, repetim que aquesta preocupació pels afers de previsió constitueix un avenç remarcable en la ideologia social de les nostres classes obreres, que cal estimular fortament. Un ideal de justícia ens hi ha de portar; i quan aquest ideal no fos suficient per a moure'ns a tots en aquest sentit, un instint de conservació hauria de fer la resta. Que mai els revolucionaris i els estridents no poden sortir dels rengles dels qui veuen les seves contingències futures i inevitables cobertes per la previsió.

Diada d'estudis socials

Diumenge passat tingué lloc, als PP. Salesians del carrer de Rocafort, de Barcelona, la "Diada Obrera d'Estudis Socials". Hi assistiren els representants dels diferents Cercles Obrers i nombrós públic. Presidí la Diada el senyor Lluís Piñana, professor de l'Institut Obrer d'estudis socials; el senyor Angel Ricote, president del Cercle "Sant Joan Bosco", saludà la concurrència i s'obrí la sessió.

Els Cercles Obrers

El senyor Pere Fortuny, del Cercle Obrer de Sarrià, prengué la paraula per a fer notar la conveniència d'establir en totes les parròquies Cercles d'Estudis d'educació social, a l'efecte de capacitar uns quants obrers en la doctrina social catòlica, a base de l'explicació de les encíclics "Rerum Novarum" i "Quadragesimo anno", a fi de capacitar nuclis d'obersers perquè puguin exercir un apostolat veritable a través de les masses treballadores.

Religiositat dels Cercles

El senyor Angel Ricote insisteix en l'educació apologètica que ha de predominar en els Cercles Obrers. Sense un bon fons apologètic, seria inútil tota labor que es fes per a l'educació social de l'obrer, per tal com l'ordre social es fonamenta en l'ordre moral, i l'ordre moral damunt del religiós i apologètic. Els Cercles Obrers tenen com a únic llibre de text les Encíclics pontificies, car aquestes vénen amarrades de solidíssims principis i formidables derivacions en l'ordre social, religiós i moral, i per tant, apologètic.

Especificació dels Cercles

El senyor Bartomeu Garí, del Cercle de Dependents de Sant Pere Apòstol, fa notar la conveniència que en cada parròquia o Associació on s'estableixi un Cercle, a poder ésser, s'especifiqui per la manera d'ésser i condició dels seus components. Encara que el fons de la doctrina ha d'ésser igual per a tots els Cercles, ço és, l'exposició de la doctrina social catòlica a base dels comentaris a la "Rerum Novarum" i "Quadragesimo anno", per raó de mètodes, seria convenient que els Cercles s'acoblessin, atenent les condicions professionals dels individus, no pas per a accentuar diferències, sino per a més canalitzar les activitats dels que integren els Cercles en ordre a fer sentir l'Apostolat en els medis socials que intenten penetrar. Intervingueren en la discussió, per a aclariments, el senyor Francesc García, de "Ressorgiment Obrer Catòlic", el senyor Pons, de la "Unió de Dependents de l'Acció Social Popular", i el senyor Cirera.

Sindicats Professionals

El senyor Larrea, de la "Federació d'Agrupacions Professionals de Catalunya", plantejà la qües-

tió sobre la relació que els Cercles Obrers cal que tinguin amb les organitzacions professionals. Degut a l'hora avançada, s'acordà que aquest podria ésser el tema d'una altra diada d'estudis.

Altres intervencions

El senyor Carles Soldevila, del "Foment d'Arrendataires Terrassans", abunda en la idea que s'han d'organitzar també Cercles de pagesos; els senyors Pere Fortuny i Manuel Corrons, del Cercle de Santa Madrona, insisteixen que cal també estendre l'organització dels Cercles d'Estudis d'educació social a l'element patronal, per tal com — fa notar el senyor Cirera — en una enquesta que s'efectuà, es constatà que un dos per cent de l'element patronal ignorava, a l'hora present, el contingut real de la "Rerum Novarum". El senyor Joan Artés, de la F. J. C. de Catalunya, exposà la tècnica i realització dels Cercles Jocistes, sobretot en la confecció d'enquestes i les especificacions de la J. A. C., la J. E. C. i la J. I. C., o joventuts agrícoles, escolars i independents.

El salari familiar

Els senyors Angel Ricote i Rafael Nadal, de Cercle Obrer de Sarrià, feren importantíssimes disquisicions sobre la justícia del salari i la manera de portar a la pràctica el salari familiar. Aquest pot ésser aplicat directament pel patró, tal com tenen establert la Fàbrica de Xocolates Bilbaïnes, i la Caixa de Pensions per a la Vellesa, de Barcelona, o pot, també aplicar-se per mitjà de les Caixes de Compensació. El senyor Bartomeu Galí intervé per a fer notar que l'establiment racional del salari familiar no minva per a res els ingressos dels patrons.

En Lluís Piñana

El senyor Lluís Piñana resumeix les controvèrsies, i es congratula de la tasca fructífera que pot derivar d'aquestes reunions. S'acordà acceptar el salari familiar, en el seu aspecte absolut, com de justícia social, tal com es deriva de les ensenyances de les Encíclics; que, ultra el salari familiar absolut, seria convenient que també s'apliqués el relatiu; que seria odiós que aquest salari relatiu el donés el mateix patró; que el procediment emprat arreu del món, és d'aplicar-lo per mitjà de les caixes de Compensació; que a Barcelona, sota el nom de "Mútua Patronal per al Subsidi Familiar" de l'"Institut pro Obrers sense Treball" (carrer Banys Nous), existeix una Caixa de Compensació, la qual ofereix les garanties més que suficients per a la recta implantació d'aquest sistema.

El senyor Gaya i Busquet

El senyor Joan Gaya i Busquet, doctor en dret, i director de l'Escola de Propagandistes d'Acció Social Popular, desenvolupà seguidament la seva anun-

ciada conferència sobre "Una visió pràctica del problema social".

Exposà les vicissituds per les quals ha passat la indústria des de la primitiva organització familiar, a les organitzacions de l'artesanat, indústries a domicili, i creació de la fàbrica, amb les corresponents evolucions per part de capital de formació de societats col·lectives, comanditàries, societats per accions i societats anònimes; i, per part del treball, la creació de l'aprenent, de l'assalariat i modernament del proletari. Explicà els avantatges del règim capitalista, l'absurd que suposa la solució comunista, i com

l'ideal seria l'organització del capital i del treball a base del contracte de societat o d'accionariat obrer, pel qual s'obriria la porta a l'obrer perquè, de conformitat a l'esperit de les Encíclics, pogués, d'una manera evolutiva, arribar a fruit dels beneficis del capital.

En acabar fou molt aplaudit.

S'acordà celebrar una nova "Diada obrera", el dia 6 de maig, al "Centre Social de Santa Madrona", de Barcelona, en la qual es discutirà el qüestionari: "La confessionalitat dels Sindicats professionals."

Moviment catòlic

Lleó Derville ha escrit fa poc en una revista missionària, un informe emocionant sobre el sanatori de leprosos de Marana (Madagascar). Marana és un infern per les impressions que s'hi reben. Els atacats de lepra caminen tambalejant, embolcallats per la fetor de la putrefacció per les sales i jardins. Els confessionaris, els llits, el combregador estan tacats per vestigis purulents. El visitant queda atordit tot respirant la fetor persistent. I, quines escenes s'ofereixen a la vista! Ben sovint en lloc de les galtes es veuen a la cara unes caveres profundes; en alguns se'ls veuen els ossos rosegats; altres, de sobte, en passejar, perden dits dels peus o de les mans que els cauen consumits. Els sacerdots han de fer esforços sobrehumans per a preservar aquests desventurats d'actes de desesperació extrema. Les germanetes de Sant Josep de Cluny contribueixen a guarir les nafres d'ànima i cos que aflebeixen els malalts. El 75 per cent de religioses i sacerdots que tenen cura d'aquests malalts hi deixen la vida, víctimes de la lepra terrible. El successor del fundador del sanatori, el P. Dupuy, S. J., cavaller de la Legió d'Honor, va morir apestat de la lepra, i conservà l'alegria i el bon humor fins a l'hora de la mort. Celebrava missa cada dia per difícil que li fos. Li varen quedar alguns dits i un ull buidat. La susdita revista acompanya aquesta referència amb el següent comentari: "Davant d'aquest esperit d'abnegació netament cristià, l'humanitarisme socialista produeix una impressió repugnant i ridícula. Els consultoris per a malalties venèries, les juntes psicoanalítiques, la "troupe" higienista, les cuines dietètiques són institucions ridícules comparades amb les leproseries de Marana o de Fontilles. Aquí actuen homes i dones que han renunciat a tot: als tes dansants, a l'amor conjugal, als balls aristocràtics, als clubs deportius, a la família i a l'amor de la llar. Ferms i ardits com soldats, entren en aquest lloc terrible, ple de fetor cadavèric, de cares descarnades, de purulències, de velleïtats suïcides, guiats per uns ideals sobrenaturals."

Holanda. — Els partits cristians d'Holanda examinen actualment les possibilitats d'implantar en el país el sistema corporatiu. Aquesta organització és considerada com a punt de partida per a prendre noves directives en la política nacional. En els temps heroics de la lluita per l'escola confessional, tots els

partits polítics holandesos de dreta van fer una solidaritat i van obtenir la victòria. En els moments actuals, de crisi greu, davant d'una nova organització de l'estat en sentit corporatiu, es preveu també una col·laboració més estreta dels partits cristians en el domini de la política nacional.

Àustria. — Es coneixen les línies directives de la nova organització d'Àustria en sentit corporatiu. La constitució del país començarà amb la invocació del nom de Déu. El nou estat no portarà el nom de "República d'Àustria" sinó simplement "Àustria" o "Estat federal d'Àustria". El mot "democràtic" desapareixerà i serà substituït per "estamental". L'estat austriac serà corporatiu i federatiu; respectarà la vida pròpia de les diverses regions. Cada regió tindrà el seu parlament nomenat pels diferents estaments. El nombre de representants serà determinat per les lleis del país. Igualment es nomenaran els ajuntaments.

L'òrgan legislador serà la dieta federal que tindrà quatre corporacions consultives. Els projectes de llei de la dieta hauran d'ésser dictaminats per la corporació respectiva. Les sessions de les corporacions i dieta no seran públiques per tal d'evitar l'aspecte sensacional que donen els líders dels partits a les llurs intervencions. Les quatre cambres o corporacions consultives són: "El consell d'estat integrat per homes independents i de sentit polític, nomenats pel president del Consell federal. 2. El Consell federal de cultura, integrat per representants de l'Església, d'associacions religioses, d'universitats i escoles. 3. El Consell econòmic integrat per uns 70 o 80 representants de les professions els grups principals de les quals són: Agricultura, organització forestal, indústria, mines, teixits, comerç i transports. 4. El consell regional integrat per dos representants de cada regió, que són el president i el secretari de finances.

La dreta federal serà integrada per 20 representants del consell d'estat, 10 representants de la cambra cultural, 20 del Consell econòmic i 9 representants del consell regional.

Les votacions es limiten a dos casos: quan la dieta federal ha refusat una llei ben informada per la corporació corresponent, o quan es vol saber l'opinió del poble per a decidir un problema fonamental. La dieta federal pot solament admetre o refusar una llei pro-

posada per la cambra o corporació corresponent, però no la pot modificar. Solament es pot donar aquest cas en una llei presentada pel govern a la dieta federal.

En casos de necessitat el govern federal pot governar per decrets i el president federal fins pot modificar la constitució. La constitució preveu un tribunal de comptes i de garanties de la constitució.

Segons la nova constitució el president nomena i destitueix el govern. Així és assegurada la governació de l'estat de tal manera que no la poden entorpir les interpellacions, vots de censura, etc., del sistema parlamentari liberal.

Es garanteixen els drets personals; es limita la llibertat de la premsa per mitjà d'una llei, igual que per al teatre, el cine i la ràdio. Es prenen mesures contra la pornografia i la prostitució.

Es regulen les relacions entre l'Església i l'estat segons el concordat conclòs darrerament; es reconeix l'Església com a corporació de dret públic i que els afers que afecten l'Església i l'estat s'han de resoldre d'acord amb les dues parts. El concordat entrarà en vigor simultàniament amb la constitució.

Unes paraules als amics dels soviets. — La revista anglesa "English Review" publica en el seu número de gener un article molt interessant sobre la Rússia soviètica escrit pel periodista anglès Macholm Maggerige. Aquest va residir vuit mesos a Rússia on va veure moltes coses que passen desapercibudes als "viatgers invitats oficialment" i simpatitzants per endavant amb la política soviètica. Les observacions d'aquest periodista han estat publicades en forma de carta oberta dirigida als "amics de la Rússia soviètica". Entre altres coses escriu: "Vosaltres formeu part de la minoria reduïda que encara pugna pels grans ideals, que condemna tota tirania i tota injustícia, que sent admiració per la veritat i per la llibertat. Sou pacifistes i partidaris de l'amor lliure. Sou filòsofs i socialistes; en un mot: sou la selecció i l'avantguarda de la nació. Si Alemanya expulsa els jueus alceu la veu i protesteu i dieu que les vexacions dels pobles perseguits us apenen tant com si vosaltres mateixos en fóssiu víctimes. Malgrat això, i aquí rau el punt capital del problema, doblegueu reverentment l'espinada davant la dictadura del proletariat, tacada amb tots els defectes que combatueu en els altres. A més d'això no us feu càrrec que la dictadura soviètica tracta amb un absolut menyspreu la vostra actitud i la d'aquells que propugnen les vostres idees. La dictadura russo-soviètica del proletariat està banyada de sang. Ni té una petita aparença de vergonya. Es riu sarcàsticament de la veritat i de la llibertat. Mira amb una absoluta indiferència els sofriments dels individus, la misèria dels ciutadans i fins de regions enteres. Ha llançat una població de més de cent milions a una penúria i desesperació de les quals és impossible formar-se una idea si no s'ha vist amb els propis ulls. Amb tot, vosaltres, amics dels soviets, salteu d'alegria entorn d'aquesta dictadura, imbuits d'esperit adulator i de servilisme."

Maggerige fa una al·lusió especial a Bernard Shaw, al professor Hasclai i a d'altres que s'esforcen a superar-se amb adulacions de la dictadura del proletariat i continua: "Estic segur que un noi del primer ensenyament, dotat d'intel·ligència mitjana, en travessar amb carril l'Ucrània veuria que passa per un país trist, assolat per la fam, amb l'agricultura en plena decadència, amb la terra sense llaurar

ni conrear, on els habitants, a poc a poc, es moren de fam. Amb tot, vosaltres, flor i nata de la intel·ligència, coneguts escriptors i periodistes, travesseu l'Ucrània, i torneu a casa vostra explicant faules sobre l'èxit de la collectivització agrària, d'una pagesia feliç, ben alimentada i, sobretot, conscient de la seva missió social."

Anglaterra un país catòlic? — Hi ha en l'actualitat certs nuclis que afirmen amb gran aplom que existeix un nexa natural entre el germanisme i el protestantisme i, en fer-ho, argüeixen amb l'adducció del cas dels anglesos que diuen que "amb la llur església nacional havien consumat la ruptura totalitària amb Roma".

En front d'això fa poc que un corresponsal d'un diari alemany de Berlín escrivia el que segueix: "Tinc al davant una carta escrita per un poeta i crític literari anglès de gran prestigi social entre els seus compatriotes el qual assegura que el poble anglès es comprendria millor si es considerés en el que és essencial com a catòlic i es cregués que la seva base cultural és la cultura catòlica conjuntament amb una gran part d'Europa. En l'ordre filosòfic ens articlem amb els grecs, amb els romans i amb la cultura mediterrània."

Els estrangers que han après a les classes d'Història que la reforma anglicana fou imposada per Enric VIII i Isabel amb molta efusió de sang, creien que semblant afirmació és inacceptable i falsa. Però el qui hagi viscut un temps a Anglaterra i tingui cop d'ull penetrant i sentit d'interpretació psicològica no deixarà d'adherir-s'hi sense certes prevençions. I no sols això, sinó que donarà la raó al que escriu aquesta carta, que, dit a part, és protestant. I també en el punt de les apel·lacions que, de tant en tant, determinats cercles alemanys dirigeixen a l'Anglaterra germànica i protestant, les quals han de caure en el buit per la senzilla raó que els anglesos ni se senten germànics ni protestants.

En l'aspecte religiós ho pot comprovar qualsevol estranger que visiti les catedrals i esglésies angleses. Únicament el catòlic es dona compte en el servei del culte de la diversitat creada pel cisme que en el segle XVI va esquinçar la unitat de la fe cristiana. Perquè ni el mateix catòlic no es pot donar compte d'aquesta separació si es fixa solament en les característiques externes del culte. Hom troba a les parets les tombes de bisbes i degans — si el fanatisme dels soldats de Cromwell no els va destruir o profanar — ben conservades, iguals que les de l'època actual. Hom pot llegir escrita en el pòrtic la inscripció "la Santa Església Catòlica" és integrada per les tres esglésies germanes: l'oriental, la llatina o romana i l'anglicana. L'església anglicana, que és l'oficial de l'estat anglès i de la qual forma part el 60 per 100 de la població anglesa no sols no nega que en l'Edat Mitjana hi hagi hagut una escissió, sinó que ensenya oficialment la continuïtat no interrompuda amb totes les conseqüències, espirituals i culturals. I en la catedral de Canterbury a la tomba del darrer bisbe catòlic hi ha un cartell, on els visitants de la tomba de Sant Tomàs màrtir poden llegir: "Peregrins, en aquest indret pregueu per a la futura unió de la Cristianitat Catòlica." I en les cerimònies del culte anglicà hom pot sentir les mateixes melodies gregorianes que en les nostres esglésies. L'aproximació de l'església anglicana a l'església catòlica és cada dia més intensa.

Alemanya. — L'estat totalitari alemany és cada dia més absorbent. Els dirigents de la política nacional-socialista no sols no són, en part, creients, sinó que volen crear un neopaganisme que adorarà la força, la raça, la nació. Tota dictadura tendeix a la divinització de l'Estat. Hom pot figurar-se a quin punt ha arribat aquesta exaltació quan es reclama la puresa de la sang, quan l'estat absorbeix tota la vida, des de la família fins a la collectivitat.

Darrerament hem sentit la veu apostòlica dels bisbes de Berlín i de Münster que clamava per a la llibertat religiosa i hem oït la resposta de Rosenberg, que considera aquests clams per a la llibertat com atacs a l'Estat.

El Concordat signat amb la intervenció de Von Papen entre Alemanya i la Santa Seu deixa sota la jurisdicció de l'episcopat les organitzacions de les joventuts catòliques i amb tot, aquestes són arrossegades a formar part de les joventuts hitlerianes.

Molts sacerdots catòlics saben què són les presons i els camps de concentració per haver parlat amb cristiana llibertat.

On, però, la desolació religiosa és gran és en el camp de l'església protestant. El nomenament de bisbe del Reich i de bisbes de les regions, obligant a sotmetre's a l'església nacional a tots els pastors protestants, ha provocat una desfeta general. Centenars de pastors neguen la submissió a aquestes autoritats religioses intruses que declaren la nullitat de l'Antic Testament; molts pastors destituïts han cercat refugi a Suïssa, a Suècia i a Dinamarca. I molts pensen a entrar al si de l'Església catòlica amb les llurs parròquies. El valor del Catolicisme ha pujat extraordinàriament davant del món protestant ortodox. Les conversions són molt nombroses de pastors i de fidels. Darrerament el pastor

Tieme, ja convertit, dirigia un prec al Papa perquè Roma obrís generosament els braços a la família protestant que estava disposada a entrar a l'Església Catòlica.

Txecoslovàquia. — El resultat del darrer empadronament d'aquest país, conegut fa poc, demostra que l'Església Catòlica té més vitalitat a Eslovàquia que a Bohèmia. En 1921 Txecoslovàquia compta solament 130.000 ciutadans sense religió; actualment són 854.638; d'aquests, 16.890 pertanyen a Eslovàquia i 727.916 a Bohèmia. Si en tot el país el tant per cent de catòlics va passar de 78,2 % a 74,7 %, a Eslovàquia va augmentar de 70,9 % a 71,0 % i a la Rússia carpàtica de 9,1 % a 9,5 %.

Els dominics d'Olmütz han organitzat d'un temps ençà cursos de Filosofia i de Teologia a Praga, que són molt concorreguts. Actualment els mateixos dominics organitzen cursos de les mateixes disciplines a la Facultat de Filosofia de la Universitat Masaryk de Brünn. Les conferències van girar entorn del tema: "L'home modern, ¿pot tenir una concepció cristiana de la vida?"

No és solament a Barcelona que un pistoler penedit retorna unes mils pessetes robades al seu amo. Darrerament a Píbram ha succeït fa poc un cas singularíssim de penediment. El mes de març comparegué un sacerdot davant del jutjat i lliurà 33.000 corones rebudes d'un penitent. Aquest diner procedia d'un robatori comès a l'oficina de previsió social de Pilsen, d'on els lladres robaren 50.000 corones. El sacerdot va prometre que, dintre uns dies, portaria el diner que faltava. Diu que la reintegració es deu al penediment del delictes i també a l'haver estat empresonada una persona innocent per sospita de culpabilitat.

Acció Social Popular

Carrer del Pi, 12, primer / BARCELONA / Telèfon 21160

Catalunya Social

òrgan d'Acció Social Popular. — La millor revista social de Catalunya. — Preu: 12 pessetes any.

Dependent!

òrgan de la «Unió de Dependents d'Acció Social Popular». Tramesa gratuïta als socis i «Amics del Dependent».

Butlletí d'Acció Social Popular

gratuit per als socis d'Acció Social Popular.

Carnet setmanal

La tasca d'obstrucció esquerrana. — Les esquerres, veient que no poden predominar dins la política general, s'han dedicat a obstruir la tasca dels governs que no responguin al seu ideari, com l'actual govern. És una forma típicament esquerrana d'entendre la llibertat. Llibertat que volen per a les seves actuacions, però que neguen per a les dels altres. Qüestió de paraules, i prou. El mateix passa ara amb el feixisme. ¿Qui ha conegut un feixisme més definit que el feixisme esquerrà durant el bienni vergonyós de les Corts Constituents, feixisme que ara continua a Catalunya pel sol fet d'ésser l'esquerra la que governa? Tot i que això és evident, el cert és que per feixisme només cal entendre les actuacions dels agrupaments de la dreta; el dels esquerrans no ho és... pel sol fet d'ésser esquerrà.

Ara les esquerres estan abatudes a Espanya. Però es dediquen a obstrucció. En les Corts Constituents l'obstrucció feta per les dretes era quelcom antipatriòtic, impolític, contrari al poble. Ara, en aquestes Corts, elegides força més pulcrament i amb una sinceritat molt més gran, l'obstrucció és patriòtica, és política, és popular... pel sol fet que la porten a cap les esquerres. I així teixim el nou règim i així aquest es va convertint en patrimoni d'una part dels polítics que no admeten l'atansament d'altres polítics a la *seva República*, ja que si s'hi volen atansar ha d'ésser a condició exclusiva d'escriure al seu dictat i governar segons els seus gustos.

Fora d'això no els interessa la República. Ben clar ho acaba de dir "El Socialista", de Madrid, en remarcar que ells no poden commemorar l'aniversari del règim, ja que aquest no respon a la seva manera de pensar. Però això que es disculpa en els socialistes — que, al capdavant, per boca de Largo Caballero s'han confessat antidemòcrates i amics del front únic obrer per a provocar cops de força, — ¿com explicar-ho en boca dels Domingo, Azaña i altres senyors que tot el dia porten la boca plena de la democràcia, de la llibertat, etc., i que fan d'aquests mots l'esquer per a caçar incauts i gent inculta?

Volen democràcia i volen llibertat; però a condició de mangonejar-les ells. Quan els altres es conformen amb el règim, n'accepten els principis democràtics, i amb perfecta utilització d'aquests arriben a governar, llavors la democràcia i la llibertat estan en crisi i cal combatre fins a l'obstrucció per a no deixar governar aquells a qui el poble ha entronitzat, aquells que són fills del sufragi universal per ells proclamat com a remei de tots els mals.

¡Prou que en sabem la lliçó, tristament, a Catalunya! Els esquerrans que governen afirmen que aquí la llibertat té la seva salvaguarda contra la dre-

ta. I, en efecte; mentre el dia 15 últim els crits dels esquerrans anaven proclamant això pertot arreu, sobretot davant la tomba del Sr. Macià (convertida de fa molt temps en tribuna pública esquerrana), a Reus els esquerrans es dedicaven a obstrucció un míting organitzat pels Fejocistes i no el deixaven celebrar, sense que evités l'atropell l'autoritat esquerrana. Els amics de la Federació de Joves Cristians no pogueren celebrar el míting; però, amb això, la llibertat restava salvada i l'honor del poble a port segur. ¿On s'ha vist pretendre celebrar mítings els joves cristians? ¿És que no saben que aquesta és època de llibertat? ¿I és que no recorden allò tan vulgar, però tan cert, que quan a Espanya sentis parlar de "llibertat" cal que barris la porta?

Per aquesta mateixa llibertat i voluntat popular manifestada en les eleccions de diputats a Corts, les dretes dominen en el Parlament. Però els esquerrans, amb un esperit feixista ben remarcant, no les deixen governar. I quan els governants tracten d'aplicar els mateixos procediments que aplicaven les esquerres durant el bienni tràgic de les Constituents — aquelles Corts que comprometeren definitivament la pau d'Espanya, dividint els ciutadans en dues categories irreconciliables — posen el crit al cel i insulten, i criden, i provoquen en nom de la defensa de la llibertat.

Cal decidir-se d'un cop a governar. El cap del Govern sembla que ha adoptat una posició definitiva en aquest sentit. Hi podem confiar gaire? No massa, certament. El Sr. Lerroux és home ja envellit, fracassat manta vegada, i potser fatigat pel procedir dels seus antics amics. I ara el Sr. Lerroux es converteix en un home decidit en cert sentit de vegades, però al cap de poc decidit en sentit contrari i disposat a afuixar el que calgui.

I aquest no és pas el camí per arribar allí on calgui en un país tan deslloriat com aquest, efecte de la tasca esquerrana dels primers anys de República.

Les festes del 14 d'abril. — També haurien d'ésser unes festes populars; però cal confessar que, encara que l'element oficial s'esforci a demostrar el contrari, els buits que deixa el poble no es poden emplenar fàcilment.

¿Què més voldríem tots que celebrar amb entusiasme aquestes festes i el fet que s'hi commemora? Però el record de tantes malvestats, la memòria de la divisió que entre els ciutadans ha introduït l'esquerrisme obrant en virtut d'una República que ells eren els primers a comprometre, no permet que la gent s'entusiasmi. I la millor prova d'això ens la podria donar l'endomassament de balcons a Barcelona, on fins les barriades més marcadament i tradicionalment republicanes apareixien amb els balcons nus. I ja no cal dir les altres!

¿Qui en té la culpa, Srs. Companys, Azaña, Domingo i altres amics de la família esquerrana? ¿Qui pot comprometre la República més que vosaltres amb

ACCIONS A TERMINI
Informació • Compra-Venda

Per escrit o personalment
De 9 a 11 matí i de 5 a 7 tarda

L. GOMIS Corredor de Canvi i
Borsa - Fontanella, 15

les vostres actuacions sectàries, marcant una divisió entre els espanyols, que per molt temps haurà de continuar?

Largo Caballero a Barcelona. — Amb motiu del Congrés regional de la U. G. T., ha vingut a Barcelona el líder socialista més característic del partit: el Sr. Largo Caballero, aquest home en qui, honestament, havem de reconèixer el continuador de la tradició de ferotgia verbal del partit socialista espanyol, ja que la seva actitud es correspon bé amb la del vell Pablo Iglesias, amic de totes les violències.

Però al Sr. Largo Caballero no l'acompanya la sort fins a Barcelona. I es comprèn perfectament. Ell, a Madrid, es dedica a predicar la revolució social i totes les violències... d'ençà que és fora del Poder. Mentre mangonejava el Pressupost del Ministeri de Treball i posava i treia càrrecs públics; mentre era l'amo i senyor d'aquell Departament i podia fer passar els seus projectes a les Corts sense dificultat, era un home amic de la democràcia i perfecte complidor dels seus deures constitucionals.

Ara es troba dins l'oposició i ha esdevingut un home avinagrat, trist, de gest i paraula tràgics i legítim successor d'aquell Pablo Iglesias, també sempre neguitós i predicador fins de l'atemptat personal.

Això, en el seu ideari, té una certa lògica. Però, és que el Sr. Largo Caballero no es fa càrrec del fet que aquelles dolceses del govern que ell gaudia aleshores a Madrid i que li feien adoptar gestos plàcids en la vida, ara les gaudeixen els seus amics

de la U. G. T. a Barcelona, en virtut de tenir el Sr. Comorera al Govern de la Generalitat? ¿És que no sap que tots els seus amics que, a desgrat dels decrets del Ministeri de Treball, encara conserven els càrrecs en els Jurats Mixtos, s'hi troben bé i no volen abandonar-los, com tampoc en el seu dia el Sr. Largo Caballero no abandonava els seus a Madrid?

L'espècie produït per l'intemperant cap socialista ha estat tan fort a Catalunya, que ha donat lloc a un document de separació de la U. G. T., signat per nombrosos i legítims caps del trist socialisme espanyol en la nostra terra. I així torna a aparèixer fraccionat el famós partit socialista, que a casa nostra compta amb gent suficient per a ocupar càrrecs públics, mentre l'Esquerra toleri un xic aquesta posició dels nostres socialistes. Eren quatre i s'han dividit en dos agrupaments dels quals — ja ni caldria dir-ho — serà el més fort i potent el que sigui amic del Govern i es peixi dolçament en els càrrecs públics. ¿Quina força no donen sis mil pesetes anyals, i encara que siguin menys! ¿No és veritat, senyors Presidents i Vice-presidents de Jurats Mixtos que les gaudiu i que no esteu disposats a abandonar-les de qualsevol manera, encara que sigui incomplint les lleis de la República?

O el Sr. Largo Caballero en sap poc o en les coses de Catalunya no es recorda que els seus amics participen del banquet del govern, encara que sigui a base d'ésser absorbits per la burgesia esquerrana.

Que no vingui més el Largo Caballero a pertorbar així la digestió dels seus amics d'aquesta terra! Tots hauran d'agrair-li-ho.

JA SOU SUBSCRIPTORS

DE

CATALUNYA SOCIAL?

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrissa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

BIOSEER FORTIFICA

Oficina romànica

(Secció de llengua literària)

CONSULTES

Cons. 93. — ¿Es pot admetre en català la frase: *ha passat desapercebut*, que en castellà és criticada de gallicisme? U. S.

Resp. — 1. Un compost de *percebre* i la preposició *a* existeix en català, *apercebre*, en francès, *apercevoir*, en castellà, *apercibir*, i en portuguès *aperceber*. Però no en totes aquestes llengües s'usa amb els mateixos significats:

a) El sentit primari d'*apercebre* és "percebre de cop", sigui descobrint amb la vista o un altre sentit, sigui copsant amb el pensament. Els clàssics catalans antics en tenen exemples (1), i és sentit admès en francès i portuguès, però no en castellà.

b) Passant de transitiu a reflexiu *apercebre's* significa 'adonar-se'n', 'caure-hi', és a dir, descobrir o copsar, però indicant en el subjecte un estat de previ desconeixement. També els clàssics catalans en donen exemples (2), i és ús corrent del francès, però no del castellà.

c) Qui *ha apercebut* o *s'ha apercebut*, si la cosa pot portar conseqüències, ja *està apercebut*, és a dir, advertit pel que pugui venir i per tant previngut d'esperit; i és natural que es previngui amb altres coses si el cas ho porta, i que avisi els que hi puguin estar interessats. D'aquí el participi *apercebut* ha passat a sinònim d'advertit, 'previngut', i per regressió el mateix verb *apercebre* ha passat a significar avisar a les persones, i també 'preparar o prevenir les coses'.

Aquests sentits derivats, desconeguts en francès, són els propis d'*apercibir* castellà, que segons el Diccionari de l'Acadèmia Espanyola significa: 1) trans., 'prevenir, disponer, preparar lo necesario para alguna cosa', i s'usa també en forma reflexiva; 2) 'amonestar, advertir'; 3) en llenguatge forense "hacer saber a la persona citada, emplazada o requerida, las consecuencias que se seguirán de determinados actos". El portuguès també usa *aperceber* en els sentits derivats de 'preparar', 'posar en ordre', 'aprovisionar'.

Pel català trobem això en els escrits antics: *Estar apercebut*, és a dir, previngut, surt en la *Crònica de Jaume I* (3). *Apercebre* o *apercibir* en el sentit de 'preparar' surt en documents tardans dels segles XVI i XVII (4). *Apercebre* en el sentit d'avisar l'usa Auzias March (5), i fins existeix *apercibiment* en el sentit de 'premonició jurídica' (6).

En així el català ha usat tota la gama dels sentits d'*apercebre*, coincidint en això amb el portuguès. Per contra el francès només admet els sentits primaris a) i b), com el castellà no vol regonèixer sinó els sentits derivats c). Val a dir que el català parlat desconeix el verb *apercebre* del català antic i el substitueix per altres sinònims, com ara, *atalaiar*, *afinar*, *copsar*, *capir*, i els reflexius *adonar-se'n*, *caure-hi*, *atalaiar-se'n*, *afinar-se'n*, pels sentits primaris; *estar alerta*, *prevenir-se*, *avisar*, etc., pels sentits derivats.

2. La idea contrària d'*apercebre* amb els seus sentits no té verb propi que l'expressi, ni en francès, ni en castellà, ni en català. No existeix un *desapercevoir* o *inapercevoir*, *desapercibir* o *desapercebre*. En canvi

el portuguès té dos verbs, *desperceber*, corresponent als sentits primaris i significa 'no apercebre', 'no notar', "no adonar-se'n", i *desaperceber* corresponent als altres sentits derivats. D'aquests dos verbs surten els dos participis *despercebido* i *desapercebido* amb els significats respectius. En portuguès cal dir: *passen-lhe despercebido* o *aviso*, i és una impropietat dir: *passen-lhe desapercebido*.

El participi existeix en francès en la forma *inaperçu*, aplicat només als sentits primaris: *ce détail ne pouvait passer inaperçu*, i en castellà en la forma *desapercibido*, que només és reconegut legítim en els sentits derivats: *le cogió desapercibido*, això és, *desprevenido*. La frase: *el congreso pasó desapercibido para el público* és titllada greument de gallicisme, tot i que el francès desconeix la forma *desaperçu*.

I què direm del català *desapercebut*? Senzillament, si el positiu *apercebre* pot tenir tots els sentits primaris i derivats, el participi negatiu *desapercebut* podrà tenir-los tots també i equivaldrà tant al francès *inaperçu*, com al castellà *desapercibido* (7). De totes maneres *desapercebut* no és paraula del català viu, que aquest fa recurs a altres paraules i modismes. La frase: *l'assemblea ha passat completament desapercebuda per part del poble*, pot expressar-se d'aquestes altres maneres: *ningú no s'ha fixat en l'assemblea*, *el poble sembla que ni se n'ha adonat*, *l'assemblea no ha despertat l'interès o l'atenció general*, etcètera.

En resum, la frase *passar desapercebut* en català pot passar, encara que la rebutgi el castellà.

El Secretari de Redacció.

(1) Exemples d'en Llull:

"En tanta de pahor stech lo rey dementre que lo bou bruolaua; que nos podia tenir ni assegurar de stremir, e hac vergonya de sos barons, car temia que nol tenguessen per volpell. Dementre que lo leó així stava pahorós, e nengun de sos barons no sabien apercebre la pahor que el rey hauia, Na Renart se acostà al rey" (Fèlix, I, p. 209). "Tant considerà aquell bisbe en aquesta cosa que apercibé la rahó per què se sdeué açò" (Fèlix, I, p. 281).

(2) "Abans quels chrestians sen fossen apercebuts" (Muntaner, *Crònica*, 10) "Si per ventura ella amàs secretament algun valerós joue, puys que algun no sen apercebés, no seria desonestat" (Curial, I, 4).

(3) "quens fuyen saber quel Rey de Maylorques ab sa ost era en la serra del port de Portupi, ...e que estiguessen apercebuts" (c. 61).

(4) "Y apercibit per a tal effecte" (Ordin. Unio. 1596, fol. 103).

"Que dit llicenciat tindrà previngut y apercibit pera tal effecte" (Ib. 1629, fol. 120).

(5) "Cascú deu ser apercebut que, hon no és discreció, regeix la sola passió" (CXXXVIII)

(6) "Ho pagarà, ab apercebiment que el procurador... inourirà en pena de una lliure" (Doc. de 1713, *Hist. de Sòller*, II, 902).

(7) Els diccionaris catalans antics Torra, Lacavalleria, Labèrnia, Salvat, donen a *desapercebut* el sentit castellà de *desapercebut* segueix els sentits de *apercevoir* i *inaperçu* dels bre els significats de *percevoir* francès. El *Diccionari General de la Llengua Catalana* en l'explicació de *apercebre* i *desapercebut* segueix les paraules *apercevoir* i *inaperçu* dels diccionaris francesos, i deixa de registrar els sentits derivats coincidents amb el castellà i portuguès.

FOMENT DE PIETAT. Durán i Bas, 11. BARCELONA

Acaba de sortir un nou llibre excepcional

QÜESTIONS D'ARA

EXPOSICIÓ I DEFENSA DE LA VERITAT

pel Dr. Josep Roura, Prev.

És aquesta una obra pòstuma de l'apologista català, autor de "La fe del nostre poble", llibre tan conegut a casa nostra. El malaguanyat Dr. Roura morí quan havia fet la primera correcció de proves d'aquest llibre, que és indiscutiblement el millor que escriví. Les qüestions candents que a tothom interessien hi són tractades amb claredat meridiana i l'apologia de la veritat, sense deixar mai d'ésser fonamentada en solidíssimes raons, és càlida, vibrant, entusiasta.

Esperits nobles defensors de la veritat catòlica, fervorosos propagandistes del bé, jovent apologista d'ambdós sexes, alleluia! En el llibre "Qüestions d'ara" tindreu l'arma més certera i manejable per a batre sense retop els enemics de la nostra fe, tant si es presenten descaradament ateus, com si es volen tapar la cara amb la desacreditada carota de tots els laïcismes.

L'obra duu un pròleg de presentació escrit per Mn. Eudalt Serra i Buixó, i el llibre és bellament encobertat amb un artístic dibuix allegòric de gust discretament modern.

Preu: 3 ptes., en rústega

Últimes publicacions de l'Oficina Romànica

RAMON LLULL

L'opuscle en vers sobre el Pecat
d'Adam

(Edició crítica)

1 pta.

Anuari de l'Oficina Romànica

Vol. V (1932)

27 ptes.

M. DE MONTOLIU

Bibliografia de la llengua
i literatura catalana

Fascicle IV (1931-1932)

2 ptes.

Breviari Crític

Vol. IV (1929-1930)

6 ptes.

A punt de sortir

MEMÒRIES D'UN CABALER

PER

JAUME RAVENTÓS

Il·lustracions de J. G. Junceda

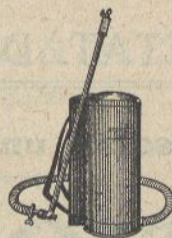
Glorificació viscuda i plena d'interès de la casa pairal catalana, primera pedra de la pàtria i llavor perdurable del nou ressorgiment català.

Ultra
SIMPLEX
ASPIRADOR
PARA EL
POLVO
EL MAS ECONOMICO

CASA ROSICH
RDA. S. PEDRO, 7
PUERTA DEL ANGEL, 25
TAPINERIA, 33
TELEFONOS:
19023 y
19613

Demosstraciones gratis á domicilio

A TENES — Escorial, 135-147. — Tel. 73372. A. G. — Barcelona

“Le Rationnel”

POLVORITZADOR

per aire comprimit. El millor de tots pel tractament dels arbres, plantes, vinyes, blanqueig, etc. Més de 46,000 en us, acrediten la seva acceptació.

No compreu abans d'haver vist aquest marvellós aparell.

MOLINS TRITURADORS per a tots productes i materials per a agricultura.

MAURICI HENING.-Flors, 5 - Barcelona

JA SOU SUBSCRIPTORS
DE
Catalunya Social?

FRANQUEO
CONCERTADO

Rvnd. Sr. Rector

R U B I

(Barcelona)

CATALUNYA SOCIAL
Carrer del Pi, 12, 1.ª
BARCELONA